

Viite: Lausuntopyyntöne 16.8.2017, Dnro VM/1559/03.01.00/2017

Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI AUTOVEROLAIN MUUTTAMISESTA

Hevosalan järjestöiltä ei ole erikseen pyydetty asiassa lausuntoa, mutta järjestöt esittävät huolensa, koska katsovat lakimuutoksen heikentävän hevosten hyvinvointia Suomessa.

Suomessa on kaksi ympäri vuorokauden päivystävää hevosklinikkaa, Yliopistollinen Hevossairaala sekä Evidensia Hyvinkää. Nämä kaksi sairaalaa sijaitsevat molemmat Uudellamaalla. Vuonna 2016 Suomessa oli 74 000 rekisteröityä hevosta ja ponia, joista 12 800 Uudellamaalla. Vajaa puolet maamme hevosista elää maataloilla maaseudulla. Näin ollen valtaosa hevosista on alueella, jolla päivystysaikaisesta eläinlääkintähuollosta vastaavat kuntien virkaeläinlääkärit.

Hevosia erityisesti päivystysaikaan hoitava eläinlääkäri tarvitsee välttämättä työssään auton. Eläinlääkäriin on päästävää talleille ympäri vuoden säästä, teiden kunnosta ja vuorokaudenajasta riippumatta, jotta potilasturvallisuus ei vaarannu. Viivytys aiheuttaisi eläimille kärsimystä tai voi johtaa jopa eläimen menehtymiseen. Auton on siis oltava toimivuudeltaan luotettava ja sellainen, että sillä on turvallista ajaa vaativissa keliolosuhteissa. Tämä on myös työhyvinvointi- ja työturvallisuuskysymys eläinlääkäriin.

Liikkuvassa praktiikassa tallilla tehdään usein toimenpiteitä, jotka säästävät eläimen hengen. Tällaisia ovat esimerkiksi synnytysapu, ähkyhoidot, suurten haavojen ompeleminen ja kohtuprolapsien hoito. Näitä toimenpiteitä voi samalle eläinlääkäriin osua vuorokauden aikana useita, eikä vastaanotolle yleensä ehdi joka potilaan välissä tekemään välinehuoltoa tai täydentämään lääkevarastoa. Näin ollen praktikon auton on oltava tiloiltaan riittävän suuri, jotta mukaan mahtuu sellainen määrä steriilejä leikkaussarjoja, puhtaita tarvikkeita ja lääkkeitä, että jokainen potilas voidaan hoitaa hyvän eläinlääkintätavan mukaisesti. Osa lääkkeitä on säilytettävä jääkaappilämpötilassa. Kunnan virkaeläinlääkärit tekevät myös sekä rutiininomaista, että epidemioihin liittyvää näytteenottoa ja tautivalvontaa. Myös tähän tarkoitukseen tarvittava välineistöä on pystyttävä kuljettamaan mukana. Jotta eläinlääkintäauton verovapaus tulee voimaan, on siihen tehtävä muutostyöt, joissa takaosan penkit poistetaan kokonaan ja tilalle asennetaan kiinteät laatikot, sekä kylmäkaappi. Näin ollen eläinlääkintäautoksi rekisteröityä autoa ei voi käyttää muuhun kuin työajoon.

Eläinlääkintäauton verovapautta ovat hyödyntäneet lähinnä kunnaneläinlääkärit. He ovat virkamiehiä, joita sitoo toiminnan hinnoittelussa kunnallinen eläinlääkäritaksa. Asiakkaalta laskutetut toimenpiteet tai kilometrikorvaukset eivät näin ollen kata toiminnan todellisia kuluja. Kunnaneläinlääkäri on myös velvollinen hoitamaan eläimen riippumatta siitä, onko asiakas maksukykyinen ja myös auton kulut jäävät eläinlääkäriin itsensä maksettaviksi, mikäli asiakas ei maksa laskuaan. Lisäksi kunnaneläinlääkäriin voi toimia ainoastaan toiminimellä, joten hankinnat, kuten auto, ovat yksityistä, eivät yrityksen omaisuutta. Näin ollen eläinlääkintäauton verovapaus ei tue vapailla markkinoilla toimivan yrityksen toimintaa. Sen sijaan tuki kohdistuu yksittäisiin eläinlääkäriin, jotka joutuvat virkatyönä hoitaakseen ostamaan ja omistamaan auton. Mikäli auton kulut siirrettäin ehdotuksen mukaisesti asiakkaiden maksettavaksi, tarkoittaisi se eläinlääkärikulujen merkittävää kasvamista hevosen omistajille, jolloin on vaarana, että hevosten hyvinvointi vaarantuu jos eläinlääkäriin kutsumista viivytetään tai vältetään korkeiden kustannusten vuoksi. Kustannusten siirtäminen palveluiden hinnoitteluun on lähes mahdotonta, sillä kunnallinen eläinlääkäritaksa määrää hinnoittelun. Virkaeläinlääkärit käyttävät eläinlääkintäautoa myös eläinsuojeluvalvonnassa.

Katsomme, että liikkuvaa ja erityisesti päivystysluontoista hevospraktiikkaa tekevän eläinlääkärin auto on välttämätön työväline, jota voisi verrata ambulanssiin, sillä eläinlääkärin autossa kulkeva varustus mahdollistaa hyvin pitkälle menevän hoidon tallilla. Laadukas eläinlääkintähuolto on pystyttävä turvaamaan koko maassa, myös harvaan asutuilla aluilla, joille on jo nykyään haastavaa saada riittävästi eläinlääkäreitä. Mikäli eläinlääkintäauton veroedusta luovutaan, se lisää juuri näillä syrjäisillä alueilla työskentelevien virkaeläinlääkäreiden taloudellista rasietta ja voi vaikuttaa siihen, että näitä lakisääteisiä tehtäviä hoitamaan on entistä vaikeampaa saada riittävästi eläinlääkäreitä. Tämä olisi merkittävä eläinsuojelullinen ongelma.

Mahdollisuuksien hevonen – yhteistyöverkoston järjestöt

Vesa Mäkinen, toimitusjohtaja
Suomen Hippos ry

Fred Sundwall, pääsihteeri
Suomen Ratsastajainliitto ry

Anne Laitinen, toiminnanjohtaja
Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry

Minna-Liisa Heiskanen, toiminnanjohtaja
Suomen Hevostietokeskus ry

Mitja Nummenmaa, toiminnanjohtaja
Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry

Markku Saastamoinen, erikoistutkija
Luonnonvarakeskus LUKE

Pauliina Mansikkamäki, toimitusjohtaja
Hevosopisto Oy

Kati Pulli, toiminnanjohtaja
Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry

Auli Teppinen, johtava yritysneuvoja
ProAgria Etelä-Suomi

Maarit Hollmén, hevosasiamies
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry

Terhi / Sirpa?
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy